NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 20 päivänä tammikuuta 2009,

yhteisön keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämisestä Latvialle

(2009/290/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioiden maksutaseille 18 päivänä helmikuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 332/2002 ([1]) ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen, jonka tämä on tehnyt talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto päätti antaa Latvialle keskinäistä apua päätöksellään 2009/289/EY ([2]).

(2) Tilanteessa, jossa ulkoisen rahoituksen tarve on erittäin suuri, Latvian pääoma- ja rahoitusmarkkinoihin on viime aikoina kohdistunut painetta, mikä heijastaa markkinoiden asenteiden yleistä kovenemista ja kasvavaa huolta Latvian talouden tilasta, jonka taustalla on huomattava epätasapaino eli suuri ulkoinen vaje, julkisen talouden heikentyminen sekä nopea kustannus- ja hintainflaatio. Latvian pankkiala on kokenut vakavia likviditeetti- ja luottamusongelmia. Ulkomaan valuuttavarannot ovat pienentyneet, sillä keskuspankki on toteuttanut toimia valuuttakurssikiinnityksen säilyttämiseksi.

(3) Latvian arvioidaan tarvitsevan ulkoista rahoitusta vuoden 2011 ensimmäiseen neljännekseen saakka 7,5 miljardia euroa.

(4) On tarkoituksenmukaista antaa Latvialle yhteisön tukea enintään 3,1 miljardia euroa asetuksella (EY) N:o 332/2002 käyttöönotetun, keskipitkän ajan rahoitustukea myöntämistä jäsenvaltioiden maksutaseille koskevan järjestelyn mukaisesti. Tämä tuki olisi yhdistettävä kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) valmiusluottojärjestelyllä myöntämään 1,5 miljardin erityisnosto-oikeuden (1 200 prosenttia Latvian IMF-kiintiöstä, noin 1,7 miljardia euroa) lainaan, joka hyväksyttiin 23 päivänä joulukuuta 2008. Pohjoismaat (Ruotsi, Tanska, Suomi, Viro ja Norja) osallistuvat yhteensä 1,9 miljardilla eurolla, Maailmanpankki 0,4 miljardilla eurolla sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, Tšekki ja Puola yhteensä 0,4 miljardilla eurolla, mikä nostaa kokonaissumman 7,5 miljardiin euroon vuoden 2011 ensimmäiseen neljännekseen kestävällä ajanjaksolla.

(5) Yhteisön tuen hoitaminen olisi annettava komission tehtäväksi. Latvian viranomaisten kanssa talous- ja rahoituskomitean kuulemisen jälkeen sovitut erityiset talouspoliittiset ehdot olisi vahvistettava yhteisymmärryspöytäkirjassa. Niihin olisi sisällyttävä muun muassa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on hillitä välittömiä likviditeettipaineita, palauttaa pitkän aikavälin vakaus lujittamalla pankkialaa, korjata julkisen talouden epätasapaino ja harjoittaa kilpailukykyä lisäävää kansallista politiikkaa. Toimenpiteisiin olisi sisällyttävä viipymätön ja kestävä julkisen talouden vakauttaminen, kattava strategia pankkialan ongelmien ratkaisemiseksi, sääntelyviranomaisten kriisinhallintavalmiuksien vahvistaminen, laajoja rakenneuudistuksia sekä muita merkittäviä toimenpiteitä. Komission olisi vahvistettava yksityiskohtaiset rahoitusehdot lainasopimuksessa.

(6) Tuki olisi myönnettävä välittömien likviditeettipaineiden hillitsemiseksi, ja sen edellytyksenä olisi oltava politiikka, jolla palautetaan pitkän aikavälin vakaus vahvistamalla pankkialaa, korjaamalla julkisen talouden epätasapaino ja harjoittamalla kilpailukykyä lisäävää kansallista politiikkaa säilyttäen samalla valuuttakurssin kapean vaihteluvälin nykyisellä keskuskurssilla,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Yhteisö myöntää Latvialle keskipitkän aikavälin lainan, jonka määrä on enintään 3,1 miljardia euroa ja keskimääräinen erääntymisaika enintään seitsemän vuotta.

2. Yhteisön rahoitustuki on saatavilla kolmen vuoden ajan ensimmäisestä tämän päätöksen voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.

([1]) EYVL L 53, 23.2.2002, s. 1.
([2]) Katso tämän virallisen lehden sivu 37.

2 artikla

1. Komissio hallinnoi tukea tavalla, joka vastaa Latvian tekemiä sitoumuksia ja neuvoston suosituksia. Kyseiset ehdot vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Komissio vahvistaa yksityiskohtaiset rahoitusehdot lainasopimuksessa.

2. Komissio tarkastaa yhteistyössä talous- ja rahoituskomitean kanssa säännöllisin väliajoin, että tukeen liittyvät talouspoliittiset ehdot täyttyvät. Komissio tiedottaa talous- ja rahoituskomitealle lainanoton mahdollisesta jälleenrahoituksesta tai rahoitusehtojen muuttamisesta.

3. Latvian on oltava valmiina hyväksymään ja toteuttamaan talouden vakauttamiseksi lisätoimenpiteitä, jos tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen tukiohjelman voimassaoloaikana. Latvian viranomaisten on kuultava komissiota ennen tällaisten lisätoimenpiteiden hyväksymistä.

3 artikla

1. Komissio asettaa yhteisön rahoitustuen Latvian käyttöön enintään kuudessa erässä, joiden suuruus vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa.

2. Ensimmäinen erä annetaan käyttöön sillä edellytyksellä, että lainasopimus ja yhteisymmärryspöytäkirja tulevat voimaan.

3. Lainan rahoittamiseksi on tarvittaessa sallittua käyttää harkitusti koronvaihtosopimuksia korkeinta luottoluokkaa olevien vastapuolten kanssa.

4. Komissio päättää seuraavien erien käyttöön antamisesta talous- ja rahoituskomitean lausunnon saatuaan.

5. Kukin seuraava erä maksetaan sillä edellytyksellä, että Latvian lähentymisohjelmaan sisältyvä Latvian hallituksen hyväksymä uusi talousohjelma (talouden vakauttamiseen ja kasvun elvyttämiseen tähtäävä ohjelma) on toteutettu tyydyttävästi, ja erityisesti että yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettuja erityisiä talouspoliittisia ehtoja noudatetaan. Näihin ehtoihin kuuluvat muun muassa:

a) Sellaisen julkisen talouden selkeän keskipitkän aikavälin ohjelman hyväksyminen, jonka tavoitteena on supistaa julkisen talouden alijäämä enintään perustamissopimuksen 3 prosentin viitearvoon suhteessa BKT:hen vuoteen 2011 mennessä.

b) Vuoden 2009 talousarvion toteuttaminen sellaisena kuin se on tarkistettuna 12 päivänä joulukuuta 2008 hyväksytyllä lisätalousarviolla (yksityiskohtainen talousarvio on tarkoitus antaa maaliskuun loppuun 2009 mennessä), jonka tavoitteena on julkisen talouden enintään 5 prosentin maksualijäämä suhteessa BKT:hen tai EKT 95-järjestelmän mukaisesti 5,3 prosentin alijäämä.

c) Julkisen sektorin keskimääräisten palkkojen alentaminen vuonna 2009 nimellismääräisesti vähintään 15 prosenttia verrattuna alkuperäiseen, 14 päivänä marraskuuta 2008 hyväksyttyyn talousarvioon, ja edelleen 2 prosenttia vuosina 2010–2011.

d) Vuonna 2008 aloitetun valtionhallinnon työpaikkojen vähentämisen jatkaminen varmistaen vähintään 5 prosentin vähennyksen vuoden 2008 loppuun mennessä ja 10 prosentin kokonaisvähennyksen 30 päivään kesäkuuta 2009 mennessä.

e) Budjettimenettelyjen suunnittelun ja toteutuksen vahvistaminen hyväksymällä julkisen talouden kehys ja talousarviouudistus, mikä toteutetaan muuttamalla nykyistä talousarviota ja varainhoitoa koskevaa lakia.

f) Selkeän ja avoimen palkkajärjestelmän käyttöönotto julkishallinnon suoraan työllistämille työntekijöille ja yhden yhtenäisen henkilöresurssien suunnittelu- ja hallintojärjestelmän luominen julkishallinnon laitoksia varten.

g) Mekanismit, joilla varmistetaan pankkialan laajempi vakaus keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mukaan lukien useat vakavaraisuuteen, valvontaan ja rahapolitiikkaan liittyvät toimenpiteet. Näiden mekanismien olisi rajattava luotonannon kasvu kestävälle tasolle ja vältettävä liiallinen turvautuminen vakuudettomaan ulkomaiseen rahoitukseen. Pankkijärjestelmää tarkastellaan kohdennetusti sen varmistamiseksi, että kaikki pankit ovat vakavaraisia ja niillä on riittävästi pääomaa.

h) Tarkoituksenmukaiset yksityisen sektorin velkojen uudelleenjärjestelyä koskevat toimenpiteet. Samalla on vahvistettava sovellettavaa oikeusperustaa olemassa olevan velan juoksuaikojen ja valuuttayksiköiden uudelleenjärjestämiseksi. Etusijalle on asetettava myös maksukyvyttömyysmenettelyjen helpottaminen ja tervehdyttämissuunnitelmien nopea täytäntöönpano.

i) Sen varmistaminen, etteivät Parex-pankin jäljellä olevat vähemmistöosakkeenomistajat hyödy pankin ongelmien ratkaisemisesta ja rahoitusvakauden lisäämiseen tähtäävistä toimenpiteistä, kansallistamalla Parex-pankki kokonaan.

j) Lissabonin strategian mukaiset, Latvian kansallisen uudistusohjelman yhteydessä toteutettavat rakenneuudistustoimenpiteet, mukaan lukien aktiivinen työmarkkinapolitiikka ja elinikäinen oppiminen, yksityisen sektorin toimijoiden laajempi osallistuminen T&K:een ja innovointitoimintaan, vienninedistämistoimenpiteet ja yritysten hallinnollisen rasitteen vähentäminen.

k) EU-rahoitteisten hankkeiden toteuttaminen suunnitellulla tasolla, jotta avoin sektori voisi paremmin myötävaikuttaa talouskasvuun.

l) Toimenpiteet, joilla parannetaan sellaisten yritysten ja yrittäjien rahoituksen saantia, joiden rakennerahastoille esittämät tukihakemukset on hyväksytty tai jotka ehkä aikovat hakea rakennerahastojen tukea.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Latvian tasavallalle.

5 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 20 päivänä tammikuuta 2009.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. KALOUSEK